

Vedlegg til Skate-sak 24/2019 «Rammer og føringer for Skate-møtene»

1. Bakgrunn

Ett av tiltakene etter evalueringen av Skate var: «Difi utarbeider forslag til avklaring av Difis ulike roller i Skatemøtene, herunder møteform, representasjon, gjennomføring og fasilitering. Forslaget diskuteres og forankres i Skate».

Siden Digitaliseringsdirektoratet blir etablert 1.1.2020 finner Difi det naturlig at vi i forslaget som hovedregel bruker begrepet Digitaliseringsdirektoratet i stedet for Difi.

Presiseringen «herunder» i tiltaket over medfører at det er også er naturlig med noen avklaringer rundt Skate-møtene litt mer generelt og ikke bare for Digitaliseringsdirektoratets roller. Vi har valgt å samle disse under overskriften «Rammer og føringer for Skate-møtene» i pkt. 3 under og kommentert de litt mer utdypende i pkt. 4.

2. Skateevalueringens kap. 5 Møter i Skate

Evalueringen omtaler problemstillingene over på s. 9 og 10 under kap. «5 Møter i Skate». Det kan være nyttig i saksforberedelsen å lese gjennom disse to sidene på nytt. [Evalueringen er tilgjengelig her.](#)

3. Difis forslag til Rammer og føringer for Skate-møtene

3.1 Møteleder og fasilitator i Skate-møtene

- Digitaliseringsdirektoratets direktør skal være leder av Skate, ansvarlig for agenda i samråd med Skate, formell møteleder og ansvarlig for Skatesekretariatets arbeid inn mot både Skate og AU.
- Digitaliseringsdirektoratet skal finne en god fasilitator som i en prøveperiode på 1-2 år skal ha ansvaret for saksbehandlingsprosessen i Skate-møtene. Fasilitator skal lede diskusjonene i Skate og med støtte fra Skatesekretariatet sikre oppsummeringer og konklusjoner som Skate-direktørene kan stå sammen om. I saker der det er større uenighet skal dette synliggjøres. Slik uenighet skal deretter forsøkes løst og videre håndteres av Digitaliseringsdirektoratet i samsvar med føringer i Digital agenda og Skates mandat.
- En særskilt føring for fasilitator skal være å jobbe aktivt for å oppnå konsensus i møtene og at beslutninger balanseres basert på Skates samlede innspill.
- Fasilitator kan være ansatt i Digitaliseringsdirektoratet eller være ekstern i forhold til både direktoratet og Skate-virksomhetene forøvrig. Det viktigste er kombinasjonen av faglig forståelse og egenskaper som fasilitator. Før fasilitator velges forelegger Digitaliseringsdirektoratet mulige kandidater for Skate-direktørene.

3.2 Digitaliseringsdirektoratets roller som premissgiver og leverandør

- I saker der det kan være motstridende mål eller interesser internt i Digitaliseringsdirektoratet, særskilt med hensyn til rollene som premissgiver og leverandør, skal dette i samsvar med god forvaltningsskikk fremkomme tydelig i saksgrunnlaget til Skate.

- Digitaliseringsdirektoratet vil vurdere hvem fra Digitaliseringsdirektoratet som bør delta i slike saker.

3.3 Møteinnehold

- Skate-møtene skal i det vesentlige inneholde strategiske saker identifisert og anbefalt via AU og Skatevirksomhetene. Sakene må være knyttet opp til Skates mandat.
- Skates anbefaling knyttet til revisjon av handlingsplanen til regjeringens digitaliseringsstrategi, skal være en sentral del av Skates agenda. Forarbeid skjer i AU.
- Strategi og handlingsplan involverer flere parter utenfor Skate. Digitaliseringsdirektoratet vil i samråd med disse vurdere hvordan de best involveres i saker knyttet til handlingsplanen som skal opp i Skate.
- Overordnede prioriteringer og finansiering av nye tiltak i felles økosystem for nasjonal digital samhandling og tjenesteutvikling bør systematisk settes på Skates agenda
- AU bør håndtere de mer operative oppfølgingssakene på vegne av Skate, slik de nå gjør for Difis tverrgående digitaliseringsstrategi. Særskilte utfordringer kan løstes til Skate.

3.4 Møtefrekvens og tidsrammer

- Antall Skate-møter holdes på dagens nivå med fire ordinære møter, samtidig som den ekstra fagdagen som har vært brukt de to siste årene videreføres som fast ordning, men blir gjort om til et lunsj-lunsj møte.
- De fire ordinære Skate-møtene utvides fra 2 ½ time til 3 timer, inklusiv 15 minutt pause.

3.5 Saksframlegg og presentasjoner

- Skate-direktørene forventer
 - gode saksgrunnlag, normalt på ca. 2 sider, som gir god innsikt i sakene før møtene
 - tydelig formulerte forslag til vedtak med mulighet for å utforme klare konklusjoner og justerte vedtak i fellesskap i Skate-møtene
 - at bruken av utfyllende vedlegg til saksframleggene vurderes fra sak til sak og som hovedregel kun benyttes når de anses svært viktig som behandlings- og beslutningsgrunnlag for Skate-direktørene
 - innledende møtepresentasjoner som normalt er korte
- Alle Skate-virksomhetene som fremmer saker for Skate, deres AU-representanter, AU i fellesskap og Skatesekretariatet skal merke seg overnevnte forventningene og bidra til at de blir oppfylt.

4. Kommentarer til Difis forslag

4.1 Møteleder og fasilitator i Skate-møtene

I Skate-evalueringen står det: «De fleste mener at Difi fortsatt bør ha møtelederrollen. Behovet for en fasilitator har vært drøftet, enten ekstern, en fra Difi eller en av direktørene i Skate. Fasilitator kan oppsummere diskusjoner og sikre gode vedtaksformuleringer og konklusjoner i de enkelte sakene.»

Difis direktør er positiv til å prøve ut en deling av rollene som leder av Skate og formell møteleder på den ene siden og på den andre siden rollen som fasilitator i diskusjoner, oppsummeringer og konklusjoner i Skate-sakene. Å ha en egen fasilitator som ikke skal delta i diskusjonene som Skate-direktør, vil kunne skape en bedre ramme for at alle Skate-direktørene deltar i diskusjonene på lik linje.

Skate-virksomhetene oppfordres til å komme med forslag til eksterne fasilitatorer som Digitaliseringsdirektoratet kan vurdere ut fra kompetanse, tilgjengelighet og økonomi.

I evalueringen er flere av Skate-direktørene opptatt av at det må jobbes mer aktivt for å tilrettelegge for konsensus i møtene, og at beslutninger må balanseres basert på Skates samlede innspill. Dette er forsøkt løst ved at det blir en særskilt føring til fasilitator.

Skates mål bør være å komme frem til enighet om felles standpunkt i sakene. Dette skaper et offensivt Skate som kan være med å sette felles retning for tverrgående digitalisering. Ved uenighet må denne imidlertid synliggjøres og håndteres i henhold til føringer i Digital agenda og Skates mandat. Dette er derfor også tatt med som en avklaring over.

Se for øvrig forslagene i pkt. 3.1.

4.2 Digitaliseringsdirektoratets roller som premissgiver og leverandør

I Skate-evalueringen står det at Skate-medlemmene anbefaler at det bør gjøres noen grep for å skille Difis ulike roller som leder av Skate, premissgiver og leverandør. Ved å innføre en egen fasilitator i Skate-møtene, jf. over, mener vi første del av dette er imøtekommet.

Når det gjelder utfordringer ved dobbeltrollen som både premissgiver og leverandør, anses dette som en klassisk utfordring i offentlige virksomheter. De har ofte motstridene mål og interesser internt i virksomheten. Virkemiddelet må da være at man er bevisst dette, og i samsvar med god forvaltningsskikk lar dette fremkomme tydelig i saksgrunnlagene sammen med vurderinger av alternativer. Vi har derfor lagt inn dette over som en klar forventning fra Skate til Digitaliseringsdirektoratet. Digitaliseringsdirektoratet vil vurdere hvem som deltar fra direktoratet i slike saker.

Vi er kjent med at noen mener man burde gjøre organisatoriske grep som skiller leverandørfunksjonen ut fra premissgiverfunksjonen. Difi tror ikke det er riktig tid nå til å starte en vurdering av dette. Regjeringen har nylig besluttet å opprette Digitaliseringsdirektoratet slik det nå blir fra 1.1.2020, med en hovedargumentasjon om at de organisatoriske endringene vil gi et mer slagkraftig IT- og forvaltningspolitisk virkemiddelapparat, jf. Prop. 1 S (2019 – 2020) fra KMD. Da må denne organiseringen som regjeringen har besluttet få tid til å virke før vi på direktoratsnivå eventuelt foreslår å endre den.

Se for øvrig forslaget i pkt. 3.2.

4.3 Møteinnhold

Det er de siste årene lagt vekt på å få hovedvekten i Skate-møtene til å handle om viktige strategiske saker som gir rimelig god tid til åpne diskusjoner. Det blir nå årlig kjørt egne prosesser via AU og Skatevirksomhetene for å identifisere, prioritere og forslå strategiske saker for Skate. Med utgangspunkt i både tilbakemeldinger og evalueringen har Difi forstått det slik at Skate har opplevd dette som positivt. Difi foreslår derfor at en vesentlig del av Skate-møtene fortsatt skal inneholde strategiske saker identifisert og anbefalt via AU og Skatevirksomhetene. Sakene må være knyttet opp til Skates mandat.

Skate hadde tidligere fast oppfølging av statusrapporteringer og sluttbehandling fra tiltakene i Difis tverrgående digitaliseringsstrategi, og før det fra «Skates veikartarbeid» som senere ble integrert i Difis tverrgående digitaliseringsstrategi. Et tydelig ønske fra Skate-evalueringen

var at detaljert dokumentasjon rundt oppfølging av portefølje og tiltak bør unngås i Skate. Dette bør tas i AU og kun løftes til Skate ved store avvik fra plan. Dette er allerede fulgt opp, og AU behandler nå statusrapportene og sluttbehandlingene på vegne av Skate.

Det nye som fra 2020 kommer inn i Skate som følge av regjeringens digitaliseringsstrategi, er oppfølging av den tilhørende handlingsplanen generelt og av felles økosystem for nasjonal digital samhandling og tjenesteutvikling. Selv om vi ikke helt vet hva som blir Skates endelige rolle på disse områdene, har vi i forslaget over forsøkt å formulere det slik at Skate blir involvert på en god måte. Samtidig har vi lagt til grunn erfaringene fra oppfølgingen av Difis tverrgående digitaliseringsstrategi i forslagene om oppfølging av pågående tiltak i økosystemet. Føringer for møteinnhold må vi uansett vurdere underveis utover 2020, når vi vet mer om endelige ønsker og føringer fra KMD og når Skate selv får erfaringer med de saker vi prøver ut som saker i Skate i oppfølgingen av regjeringens digitaliseringsstrategi.

Se for øvrig forslagene i pkt. 3.3.

4.4 Møtefrekvens og tidsrammer

På bakgrunn av regjeringens digitaliseringsstrategi vil det trolig bli behov for en del nye typer saker i Skate, jf. pkt. 4.3, og dermed behov for mer møtetid.

I Skate-evalueringen ser vi at det er litt ulikt syn i Skate på møtefrekvensen, men ingen ønsker færre møter. De fleste mener at møtefrekvensen er grei. Difi foreslår derfor inntil videre at antall møter holdes på dagens nivå med fire ordinære møter. Videre foreslår vi at den ekstra fagdagen som har vært gjennomført de to siste årene videreføres som fast ordning, men blir gjort om til et lunsj-lunsj møte som foreslått av flere i evalueringen. Dette er det allerede lagt opp til og foreløpig kalt inn til for 2020.

Difi tror at behovet for mer møtetid i første omgang kan løses ved en mindre justering av tidsrammene for de enkelte møtene, i kombinasjon med en selektiv vurdering av hva som er det viktigste Skate skal løse, slik det sies i evalueringen. Difi foreslår derfor at de fire ordinære Skate-møtene utvides fra 2 ½ time til 3 timer inklusiv 15 minutt pause.

Tilsvarende ble tatt opp under eventuelt i Skate tilbake i møtet 31.5.2017 etter initiativ fra AU. I Skate var det litt ulikt syn og det ble i møtet 31.5.2017 besluttet at «Skate øker ikke varigheten på Skate-møtene nå». Med utgangspunkt i både Skate og regjeringens ønsker om å styrke Skate, anser vi det naturlig å på nytt foreslå en slik utviding nå. Så kan vi eventuelt justere dette senere ut fra behovet ved Skates oppfølging av strategien.

Se for øvrig forslagene i pkt. 3.4.

4.5 Saksframlegg og presentasjoner

I Skate-evalueringen kommer det frem tydelige forventinger til utforming av saksframlegg og tidsbruk på presentasjoner i Skate-møtene. For at disse forventingene skal etterleves finner vi det naturlig å presisere de i vårt forslag til «Rammer og føringer for organisering og gjennomføring av Skate-møtene».

Difi og AU har allerede etablert ansvar, fora og mekanismer rundt Skate som skal kvalitetssikre at Skate-sakene blir gode og tilpasset Skates forventinger. Vi foreslår derfor at dette ansvaret også blir presisert i ovennevnte rammer og føringer.

Se for øvrig forslagene i pkt. 3.5.